

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔

(สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง)

วันพุธที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยวิสามัญ สมัยที่หนึ่ง) พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

ครั้งที่ ๔/๒๔๗๖ (สามัญ)

๑. เรื่องนายกรัฐมนตรี้ดาออก	๗๐-๗๑
๒. เรื่องให้เชิญผู้เชี่ยวชาญมาปรึกษาในการร่าง ระเบียบการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร	๗๗-๗๘
๓. เรื่องให้สภาฯ ลงมติไว้ใจในนโยบายในการ ออกสลากกินแบ่งของรัฐบาล	๘๘-๘๙
๔. เรื่องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดาออกและตั้งชื่อ	๙๓-๙๔
๕. เรื่องร่างพระราชบัญญัติ ขยายกำหนดเวลา หวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้าง การชลประทาน ในบริเวณเขียงรากน้อยและบางเหี้ย พุทธศักราช ๒๔๗๖ และร่างพระราชบัญญัติ กำหนดเวลา หวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้าง การ ชลประทานแควสุพรรณบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๖	๙๕-๙๖
๖. เรื่องร่างพระราชบัญญัติดัดอัตราเก็บภาษี ค่าไร่อ้อย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖	๙๖-๑๐๒
๗. เรื่องเงินเดือนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๑๐๓-๑๐๕

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔/๒๔๗๖ (สามัญ)

วันพุธที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๑๕ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๔๗ นาย

ประธานสภาฯ กล่าววา ก่อนที่จะพิจารณาด้วยเรื่องอื่น ข้าพเจ้า
ได้เชิญนายพระราชหัตถ์เตชามาเพื่อขานให้ที่ประชุมฟัง ดังต่อไปนี้
ที่ ก. ๓/๒๔๗๖ ส่วนใดก็งวด หัวหิน

วันที่ ๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ถึง เจ้าพระยาพิชัยญาติ ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยพระยาพหลพยุหเสนา ได้มีหนังสือมาขออนุญาตลาออกจาก
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อ้างเหตุที่เป็นข้อสำคัญว่าหย่อนความรู้ในทาง
กฎหมายและการเมือง ไม่ดีที่ตัดสินจนพอที่จะเป็นผู้นำประเทศชาติให้
บรรลุผลอันดี ทั้งต้องทำหน้าที่บัญชาการทหารบกซึ่งทำให้มีภาระมาก
ไม่สามารถจะทำการให้ได้ผลดีทั้งสองทางได้ ข้าพเจ้าเห็นว่า พระยา
พหลพยุหเสนา มีที่ปรึกษาและรัฐมนตรีที่ทรงวิชาคุณในทางกฎหมาย

และการเมืองช่วยเหลือแนะนำอยู่แล้ว ส่วนในทางทหารก็มีผู้ช่วยมีความรู้
มีความชำนาญอยู่หลายคนแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าผู้ที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี
ต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนและสามารถประสาน
สัมพันธ์พร้อมเพรียงให้ราชการดำเนินไปด้วยดีเป็นข้อสำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่น
สำหรับในเวลานี้จะหาผู้ใดทรงคุณสมบัติเช่นว่า นอกจาก พระยาพหลพล
พยุหเสนาอันยากนัก ข้าพเจ้าจึงไม่ยอมรับดา และขอร้องให้คงรับ
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสืบต่อไป และขอบอกมาให้ท่านทราบ ด้วย
หวังว่าสภาผู้แทนราษฎรจะมีความเห็นพ้องด้วยข้าพเจ้าและสนับสนุนคำขอ
ร้องของข้าพเจ้านด้วย

อนึ่ง ในโอกาสที่สภา ฯ นี้เปิดการประชุมใหม่ ข้าพเจ้าใคร่จะขอ
ถือโอกาสขอบคุณสมาชิกทั้งหลายว่า ความประสงค์สำคัญๆ ของข้าพเจ้า
ในการที่ให้ มีรัฐธรรมนูญ ก็เพื่อให้ราษฎรมีสติหรือออกเสียงแสดงความ
ประสงค์และทราบเรื่องนโยบายของรัฐบาลโดยเลือกผู้แทนเข้าประชุมในสภา
ผู้แทนราษฎร

เมื่อมีรัฐธรรมนูญแล้วดังนี้ วิธีดำเนินการใด ๆ ทางการเมือง
ตลอด จนการเปลี่ยน คณะรัฐบาลก็ควรจะเป็นไปตามที่ได้ กำหนดไว้ชัดใน
รัฐธรรมนูญ จึงจะสมแก่ความปรารถนาอันดีของข้าพเจ้า

(พระปรมาภิไธย) ประชาธิปก ป.ร.

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ท่านอยากจะขอชี้แจงถึงเรื่องที่ได้นำ โฆธา
สนทูลเกล้า ฯ ถวาย จึงใคร่ทราบว่าจะสมควรอ่านสำเนาโฆธานั้นให้ที่
ประชุมฟังหรือไม่

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ไม่ขัดข้องและอนุมัติให้อ่านได้

นายกรัฐมนตรีได้อ่าน ตำแหน่งตั้งชื่อ ขอพระราชทาน พระบรมราชา
อนุญาตจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ให้ ทประชุมฟังตั้งต่อไป

วังปารุสกวัน

วันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ตามที่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้ทรงไว้ จางพระราชหฤทัย และ
ได้โปรดเกล้าฯ ตั้งข้าพระพุทธเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดิน
อยู่ณบัดนั้น นับว่าเป็นพระเดชพระคุณแก่ข้าพระพุทธเจ้าหาที่สุกมิได้

ข้าพระพุทธเจ้ามีความตั้งใจโดยแน่วแน่ในอันจะปฏิบัติราชการ ด้วย
ความจงรักภักดีและให้เกิด ประโยชน์ แก่ ประเทศชาติโดยเต็มกำลัง ความ
สามารถ แต่เมื่อมารัดถึงวง ความรู้ ในทางกฎหมายและการเมืองของ
ข้าพระพุทธเจ้าแล้ว รู้สึกด้วยเกล้าฯ ว่ายังหย่อนอยู่มาก ไม่สันติ
ชัดเจนพอที่จะเป็นผู้นำประเทศให้ บรรลุผลอันดี แม้จะได้ หม่อมเจ้า
จรรณไวทยากร จรรณมา เป็นคู่คิดคู่ปรึกษาในฐานะผู้ เชี่ยวชาญ ก็ยังคิด
ด้วยเกล้าฯ ว่า ข้าใต้ มีตัวนายกรัฐมนตรีผู้ทรงคุณความรู้ อันสมควรแล้ว
ยอมเป็นสองแรงควบ ก่อให้เกิดการดำเนินเป็นทมิฬ และหวังความ
ก้าวหน้าได้ มากกว่า เป็นประการหนึ่ง และในบัดนี้ข้าพระพุทธเจ้าต้อง
ทำหน้าที่ บัญชาการทหารบกอยู่ด้วย ตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก
ตามวิสัยจักรวรรดองศา โหมปรตยุบหนีภาระต้องปฏิบัติมากกว่าเป็นแม่ทัพ
ในสมัยเดิมมาก และในยุคนั้นข้าพระพุทธเจ้าเห็นเป็นการสมควรอย่างยิ่ง

ที่จะได้ มีเวลาทำการเกี่ยวแก่ทางปกครองและทางวิทยาการฝ่ายทหารให้เป็น
 ดำเนินต้น เมื่อต้องมีภาระสำคัญ ๒ อย่างในเวลาเดียวกัน ย่อมหวัง
 หน้าพระองค์เหลือที่จะจัดทำกรอื่นใดให้บังเกิดผลดีสมบูรณ์ได้ นับเป็นข้อ
 ประการหนึ่ง และเมื่อมารัดกว่าข้าพระพุทธเจ้าเป็นผู้บัญชาการทหารบก
 ด้วย และเป็นนายกรัฐมนตรียิ่งด้วยนี้ ดุจยังไม่เป็นการบังควร เป็น
 หนาครหาและกินใจสงสัยทั้งไทยและเทศ การจะถอยเป็นว่าสยามดำเนิน
 การปกครองโดยใช้ อำนาจทหาร มีรัฐธรรมนูญไว้บังหน้าพลอยเป็นเหตุเสื่อม
 เลี่ยพระเกียรติยศได้ ผิดระของชุดพระบาทด้วยอภักดานหนึ่ง

นอกจากนั้น หากมีความคิดตั้งได้ กราบบังคมทูลพระกรุณาแล้ว
 ข้าพระพุทธเจ้าจึงได้ กล่าวแก่สมาชิกผู้แทนราษฎร ในสภา และผู้แทนหนึ่ง
 สี่พิมพ์ ที่มา คิดต่อสอบถามว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะรับ ถัดองพระเดชพระคุณ
 ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรียิ่งเพียง ๓๐-๓๕ วันเท่านั้น พอได้มีโอกาสฟัง
 เสียงและสังเกตหาผู้ ทัดสมควรจะเป็นนายกรัฐมนตรียิ่งสืบไป และจะถึง ๓๕
 วันตามกำหนดในวันที่ ๕ เดือนนั้นแล้ว ข้าพระพุทธเจ้าจึงใคร่จะขอพระ
 ราชทานพระมหากรุณาตามถ้อยคำซึ่งได้ กล่าวเปิดเผยแก่สาธารณชนไว้

โดยเหตุนี้ข้าพระพุทธเจ้าขอพระบรมราชานุญาตลาออกจากตำแหน่ง
 นายกรัฐมนตรียิ่งตั้งแต่วันที่ ๕ เดือนนั้นเป็นต้นไป และเพื่อให้ ได้ ไซ่กำลังและ
 ความคิดให้เป็นประโยชน์ ต่อประเทศชาติอนเป็นทวีก ข้าพระพุทธเจ้าขอ

รับราชการ ฅดอง พระเศษ พระคุณใน ตำแหน่ง ผู้บัญชา การ ทหารบก และ รัฐมนตรีสืบไป

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า พระยาพลพลพยุหเสนา ขอเดชะ

และได้มีพระราชหัตถ์เดชาตอบมาดังนี้

ที่ ก. ๒/๒๔๗๖

สวนไถดงกวด หัวหิน

วันที่ ๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ถึง พระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี

ตามหนังสือท่านลงวันที่ ๒ เดือน ขอนุญาตลาออกจากตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี โดยอ้างเหตุผลหลายประการนั้น ได้รับทราบแล้ว
ข้าพเจ้าขอแสดงความขอรับตั้งต่อไป.

๑. ทท่านว่าหย่อนความรู้ในทางกฎหมายและการเมือง ไม่สันทัด
ชัดเจนพอที่จะเป็นผู้นำประเทศชาติให้บรรลุผลอันดีนั้น หาใช่เป็นการสำคัญ
แทนก็ไม่ เพราะท่านก็ได้มีที่ปรึกษาและรัฐมนตรีผู้ทรงวิทยาคุณในทาง
ช่วยเหลือแนะนำอยู่แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าคุณสมบัติอันสำคัญยิ่งของ
นายกรัฐมนตรีก็คือเป็นผู้ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนพลเมือง
และเป็นผู้ที่สามารถยึดเหนี่ยวนำใจคนทั้งหลายประสานสามัคคีพร้อมเพรียง
กัน ช่วยให้ ราชการดำเนินไปด้วยดีปราศจากอุปสรรคเป็นประโยชน์ดี

รวมแก่ชาติบ้านเมือง ในเขตอำนาจรัฐใด นอกจากตัวท่านจะได้บริบูรณ์
ด้วยคุณสมบัติตั้งว่ามานยากนัก

๒. ที่ท่าน จะต้องทำ หน้าที่ผู้บัญชาการทหารบก มีภาระ ต้อง กระทำ
มากอยู่แล้ว เมื่อต้องมีตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกตำแหน่ง ๑ ทำให้มี
ภาระเพิ่มขึ้นมากนัก ข้าพเจ้าก็เห็นใจท่านอยู่ แต่เห็นว่า ในทางทหาร
ท่านมีผู้ช่วยที่มีความรู้ ความชำนาญในวิชาทหารหลายคน พยจะ แบ่งเบา
ภาระของท่านไม่ถึงแก่หือหนักกว่าแรงนัก

๓. ที่ท่านวิตกว่าการที่มีตำแหน่ง เป็น นายกรัฐมนตรี และผู้บัญชา
การทหารบก จะทำให้คนทั้งหลาย ครหาได้ว่าประเทศ สยาม ปกครอง โดย
อำนาจทหารนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าจะไม่ควรวิตก เพราะเวลานี้ยังไม่ปรากฏ
ว่ามีผู้ใด ครหาหรือส่งเสียงไปในทางนั้นเลย แม้แต่พวกหนังสือพิมพ์ ซึ่ง
ถือความเป็นปากเสียงของประชาชน และซึ่งในเวลานี้อิสระภาพและเสรีภาพ
ในการพูดยังเข้มงวดกว่าแต่ก่อน ก็ไม่ปรากฏว่ามีเสียงระแวงไปในทางนี้เลย

๔. ที่ท่านว่าได้ ถกต่างกับผู้ แทนราษฎรในสภา ฯ และหนังสือพิมพ์ว่า
ท่านจะรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพียง ๓๐-๓๕ วันนั้น ท่านก็ได้มีหนังสือ
มาขอลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีจริงตามที่ถกต่างไว้แล้ว เพราะ
ฉะนั้น ถึง แม้ท่าน จะรับ ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ต่อไป โดย คำ ขอร้อง ของ
ข้าพเจ้าก็ไม่ได้ ขอว่าท่านเสียสละก็แต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นอย่างไร
ที่ท่านจะต้องลาออก จึงมีความเสียใจที่จะอนุญาตไม่ได้ และเพื่อเห็น
แก่ประโยชน์ความเรียบร้อยของชาติบ้านเมือง อันเป็นที่รักยิ่งของเรา
ข้าพเจ้าขอรับรองให้ท่านคงอยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไปก่อน.

(พระปรมาภิไธย) ประชาธิปก ป. ร.

พระยาประมวญวิชาพูด กล่าวหา เห็นสมควรแล้วที่พระยาพหลฯ
จะรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป และขอพูดต่อไปอีกว่าตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีของเราตามรัฐธรรมนูญเราเลือกจากสภาฯ อีก
ประการหนึ่ง พระยาพหลฯ ไม่ควรจะวิตกในเรื่องที่ว่าไม่สามารถ
เพราะคนเรานั้นจะให้สามารถทุกสิ่งทุกอย่างนั้นย่อมเป็นไปไม่ได้ สำหรับ
ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถนั้น เขาก็มีตัวอยู่ จะเชิญมาปรึกษาใน
ฐานะที่เป็น เอกสเปอรั (expert) เป็นราย ๆ ไปก็ไม่ได้เห็นขัดข้อง และ
หลักวิชาเนิรการเช่นว่านี้ในเมืองต่างประเทศก็มีอยู่แล้ว จึงไม่น่าจะ
วิตกอะไรในอันที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี ฉะนั้นจึงเสนอขอให้สภาฯ
ลงมติไว้ใจให้แก่พระยาพหลฯ เพื่อจะได้บริหารราชการแผ่นดินสืบไป

นายสุณห์ บัณฑิตานนท์ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวหา ตามถ้อยพระราชหัตถ์เลขาที่ได้อ่านแล้ว
นั้น แปลว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ทรงอนุญาตให้พระยาพหลฯ
ลาออก จึงใคร่ทราบหาพระยาพหลฯ จะดำเนินการอย่างไร

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ เมื่อสภาฯ เห็นพ้องกับพระราชดำริ ในอันที่จะให้พระยาพหลฯ ยังคงอยู่ในตำแหน่งแล้ว เชื่อว่าท่านคงจะกลับใจใหม่

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ถ้าสภาฯ ได้ลงมติที่จะให้คงอยู่แล้ว ก็จะได้ กลับความคิดเสียใหม่

พระสุธรรมวิจิตร กล่าวว่ ในเรื่องนี้คิดว่าไม่ต้องลงมติ เพราะเมื่อนายกรัฐมนตรีได้พูดเกล้า ๆ ถวายใบตาไปนั้น มีพระบรมราชโองการไม่อนุญาตให้ถว้ ฉะนั้นก็แปลว่าท่านจะต้องอยู่ต่อไป และสภาฯ ก็ได้ลงมติไว้ ใจที่หนึ่งแล้ว และถ้านายกรัฐมนตรีจะได้ตอบแก่สภาฯ ว่าจะไม่ลาออกตามพระราชกระแสรับสั่งแล้ว ก็เห็นว่าไม่ต้องลงมติ

นายจรรยา ฌมบางช้าง กล่าวว่ เพื่อให้เป็นระเบียบอันงามและเป็นเกียรติยศแก่ท่านนายกรัฐมนตรี เห็นว่าควรจะลงมติให้แน่นอน

นายกรัฐมนตรี ขอ อนุญาตต่อที่ประชุมให้ หม่อมเจ้าจรรณ ไชยยากร เข้ามาแสดงต่อที่ประชุม

ประธานสภาฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าจรรณไชยยากร จรรณ ทรงแสดงว่ เรื่องนี้เกี่ยวกับระเบียบการ มติไว้ ใจนี้ยอมทำได้ ทุกเมื่อไม่ใช่ว่าลงมติหนึ่งแล้วใช้ไม่ได้ตลอดไปจนกว่าจะลงมติว่าไม่ไว้ใจ เพราะนโยบาย

ต่าง ๆ ย่อมมีข้อเป็นเหตุจำเป็นการเกิดขึ้นเนื่อง ๆ ถ้าเกิดขึ้นเมื่อใด
รัฐบาลก็ต้องขอมติไว้ใจที่หนึ่ง ในที่นี้พระยาพหลฯ ท่านถือว่าท่าน
ไม่มีความสามารถพอสำหรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งหวังว่าท่าน
สมาชิกทั้ง หายคงไม่เห็นด้วยกับความเห็นนี้ แต่เมื่อยังไม่ลงมติไป
ให้แน่นอนก็จะเป็นที่สงสัย ฉะนั้นถ้าแม้ว่าสภาฯ นี้ยังเห็นว่าท่านควร
จักต้องดำรงอยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสืบต่อไปแล้ว ก็ควรที่จะลง
มติให้ความไว้ใจเสียอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะได้ขจัดความสงสัยในข้อนี้ได้

พระสุธรรมวิจิตรฯ กล่าวหาว่า ไม่ชัดข้อที่จะลงมติ

นายมังกร ดำเนิน กล่าวหาว่า นอกจากที่จะต้องลงมติด้วยเหตุ
ผลที่พูดมาแล้ว ยังมีข้อที่ควรระวังถึงในข้อที่ว่าใช้อำนาจของราชการประเทศ
ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ยกขึ้นมาพูดด้วย คือเราควรจะพิจารณาว่าใน
ข้อนี้สภาฯ ระวังภัยหรือไม่ ถ้าไม่ระวังภัยก็ต้องลงมติให้ความไว้ใจ
แก่ท่าน

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหาว่า ปัญหาที่สภาฯ จะพิจารณาเฉพาะ
นี้คิดว่าสภาฯ จะสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนกระแต่พระบรมราชโองการ
เท่านั้น

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตให้หม่อมเจ้า อรรถไวทยากร
อรรถวรณ เข้ามาแสดงข้อที่ประชุม

ประธานสภาฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รับสั่งว่า ในการที่ท่านจะ
ทรงแต่งตั้งไม่ใช่ว่าควรจะลงมติตามที่ท่านสมาชิกแนะนำหรืออย่างไร
แต่จะขอชี้แจงหลักทางรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ตามรัฐธรรมนูญ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ทรงตั้งนายกรัฐมนตรี แต่ท่านนายก
รัฐมนตรีนั้นสภาฯ เป็นผู้เลือกขึ้นไป คราวนี้จะต้องมีเครื่องหมาย
อะไรที่สภาฯ เลือก ในที่สภาฯ ได้เลือกได้ก่อนแล้ว ครั้นพระยา
พหลฯ ท่านดาออก ซึ่งตามทางการต้องถือว่าดาออกจากสภาฯ
เหมือนกัน โดยทางไว้วางใจ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ทรงตั้ง
ท่านจะวางรูปมติเป็นว่าสภาฯ สันนิษฐานพระราชปวารณา ทาง
รัฐธรรมนูญอาจจะตีความขัดกันได้ เพราะจะไปเกี่ยวกับการตั้งนายก
รัฐมนตรี ที่เขาพเจ้าแกดลงมานั้นทางสภาฯ ไม่ต้องสันนิษฐาน แต่
ประธานสภาฯ เป็นผู้รับพระบรมราชโองการ เพราะฉะนั้นจะต้อง
สรรผู้ที่สภาฯ ไว้วางใจ

พระยาประมวญวิสาขาพูด กล่าวว่า เพื่อตัดปัญหาขอเสนอให้ลง
มติ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่ท่านได้นำถวายพระราชหัตถ์มาอ่าน
ให้ฟังและมีอภิปรายกันแล้วนั้น ก็รวมใจความว่า พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวไม่รับลาของเจ้าคุณ นายกรัฐมนตรี ขอให้คงอยู่ใน
ตำแหน่งต่อไป และมีความในพระราชหัตถ์เดชะว่าให้สภาฯ นี้สันนิษฐาน
พระราชประสงค์ของท่านด้วยทั้งฝ่าย พระยาพหลฯ บัดนี้ก็ยอมรับแล้ว

ว่าจะอยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป แต่ยังมีขอร่ายอยู่ว่า คิดว่าจะลาออกแล้วแต่ยังไม่ออก เพราะฉะนั้น จึงขอให้ ดงมดีได้ชักชวนสักครั้งหนึ่ง ต่อมาอีกทั้งหมดมีความเห็นชอบด้วย และได้ ดงมดีได้ใจในพระยาพดฯ ให้เป็นนายกรัฐมนตรีสืบไป เป็นว่าสภาฯ ดงมดีตามนี้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอขอบใจท่านสมาชิกทั้งหลายซึ่งมีความไว้วางใจข้าพเจ้าอย่างแน่นแฟ้น อนึ่งขอเสนอญัตติต่อไปว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ เปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎรนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควร สภาฯ จะแสดงความสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณเวาทงหลายยอมทราบอยู่แล้วว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ อันแน่วแน่ที่จะให้ กิจการดำเนินไปตามทางรัฐธรรมนูญ ทุกเมื่อทุกประการ และบัดนี้ท่านทั้งหลายก็ได้ฟังพระราชกระแสซึ่ง พระราชทานมาในตอนท้ายแห่งพระราชหัตถ์เตขาถึงท่าน ประธานสภาผู้แทนราษฎร แสดงพระราชประสงค์ อย่างนั้นมาอีกด้วย เพราะฉะนั้นถ้ากรมิได้เป็นไปตามทางแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นทางที่ดีของด้วยพระราชประสงค์แล้ว ก็เป็นด้วยคำแนะนำรับรองของนายกรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ ข้าพเจ้าจึงขอเสนอญัตติ แสดง ความ สำนึกในพระมหา กรุณาธิคุณ และ ความจงรักภักดีดังต่อไปนี้ คือ

“สภาผู้แทนราษฎรมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นต้นเกล้าฯ ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดสภาฯ จึงขอให้

ประธานสภาฯ แทนราษฎรนำความทูลขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาด้วยความจงรักภักดีในไฉฉาของชุดพระบาท

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ รัชมงคล

ประธานสภาฯ กล่าวคำ ตามที่นายกรัฐมนตรียกแถลงเหตุผลที่จะให้สภาฯ นำความขึ้น กราบ บังคมทูล พระ กรุณา และได้มี พระยานิติศาสตร์ฯ รัชมงคลแล้วนั้น ถ้าหากไม่มีผู้ใดแถลงความเห็นอะไรอื่นอีก ก็ขอให้สภาฯ นั้นลงมติว่าเป็นการสมควรที่จะนำความ ดัง ที่นายกรัฐมนตรียกเสนอมาขึ้นกราบบังคมทูลต่อไป ไม่มีใครคัดค้าน ที่ประชุมได้เห็นชอบด้วย

นายกรัฐมนตรียกเสนอว่า ในเรื่องการจัดระเบียบการประชุมของสภาฯ คือที่ได้ตั้งกรรมาธิการไปแล้วมี ๘ นายและตามระเบียบของเราเวลานี้จะมีมากกว่า ๘ ไม่ได้ แต่ได้ทราบมาว่ากรมหมื่นพิทยาดังกรณเป็นผู้ที่ทรงเรียบเรียงระเบียบของมนตรีและได้เคยทรงศึกษามาในทางนี้ด้วย เห็นว่าจะมีประโยชน์มากถ้าได้พระองค์ท่านมาทรงช่วยเหลือ และถ้าไม่ขัดข้องก็อยากให้ทรงเป็นที่ปรึกษาในเรื่องนี้ในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่ได้เคยเรียนศึกษามา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ในฐานะที่เป็นประธานกรรมาธิการรัชมงคล

นายดิเรก ชัยนาม ถามว่า จะเป็นการผูกพันกับสภาฯ อย่างไรหรือไม่

นายกรัฐมนตรียกตอบว่า ไม่ผูกพันกับสภาฯ อย่างไร

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ตามธรรมเนียมการกระทำมีหน้าที่จะ
จะเชิญใครมาก็ได้ ในฐานะผู้เชิญชวน และในการที่จะเชิญเสด็จกรม
หมื่นพิทยาดง กรมเ้ามาเป็นที่ปรึกษาในคณะกรรมาธิการเรื่องนั้น ผู้เป็น
ประธานจะเห็นชอบด้วยหรือไม่อย่างไร.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ กล่าวว่ ได้เป็นผู้รับรอง
ก็แปลว่าพอแล้ว และที่นายกรัฐมนตรีเสนอมาก็เพื่อให้ทราบและรับ
อนุมัติของสภาฯ ในหน้าที่ประธานกรรมาธิการก็ได้ปฏิบัติตาม

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ที่เสนอมาก็ให้ทราบก็ไม่มีผู้ใดทัก
ท้วงประการใด ฉะนั้นสภาฯ นี้ก็ไม่มีขัดข้องในการที่คณะกรรมาธิการ
จะเชิญกรมหมื่นพิทยาดง กรมเ้ามาเป็นที่ปรึกษาได้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ มีเรื่องที่จะเสนออีกเรื่องหนึ่ง คือ
เรื่องการออกสลากกินแบ่งของรัฐบาล อยากจะขออนุมัติจากสภาฯ
ว่านโยบายในทางการออกสลากนี้จะสมควรหรือไม่ ถ้าไม่เข้าใจขอให้
หม่อมเจ้าวรรณไฉทยากรฯ ทรงอธิบาย

ประธานสภาฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไฉทยากร วรรณ ทรงแถลงว่ การออก
สลากออกเคอที่จริงเป็นที่หน้าฝ่ายบริหาร ถ้าจะออกไปก็ยอมทำได้
แต่ทว่าเกี่ยวกับหลักนโยบาย ซึ่ง ควรจะได้ รับ ความไว้ใจ ของ สภาฯ
เพราะข้อนี้มิได้มีบังคับในคำแถลงนโยบาย ฉะนั้นจึงเสนอมาสู่สภาฯ ได้

อนุมัติความไว้วางใจในหลักนโยบายอันทางบริหารก็จะได้อำนาจการต่อไป
คือไม่ยอมทำอะไรลงไปที่ไม่ได้รับความไว้วางใจของสภาฯ ส่วนหน้าที่
โดยตรงเป็นหน้าที่บริหาร แต่เกี่ยวกับหลักนโยบายซึ่งอยากขอให้
สภาฯ อนุมัติไว้วางใจก่อนที่จะปฏิบัติการไป

พระยาประมวญวิชาพูด กล่าวว่่า อยากจะทราบถึงรายละเอียด
ว่าจะจัดการอย่างไรต่อไป

นายกรัฐมนตรี ขอให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
ผู้เป็นประธานในเรื่องนี้อธิบาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ แถลงว่่า ข้าพเจ้าเป็น
ประธานกรรมาธิการเรื่องออกสลากกินแบ่งนี้ ได้ทราบเรื่องตลอด คือ
การออกตลอดจะออกเป็นเงินด้านบาท แบ่งเป็นเงินรางวัล ๕๐%
อีก ๕๐% นั้นแบ่งเป็นค่าภาษีของรัฐบาลได้ ๓๐% เป็นค่าใช้จ่าย ๕%
เป็นค่า Commission ๕% และเหลืออีก ๓๐% นั้นคือเงินที่ได้เพื่อจะ
ใช้บำรุงการศึกษา การพยาบาล และการสาธารณประโยชน์อื่น ๆ
เป็นการช่วยแรงเงินงบประมาณของ รัฐบาลซึ่งอยู่ในยามนี้คงต้อง
กำหนดจะออกในต้นเดือนเมษายนในวันงานกาชาด

หลวงบรรณกรโกวิท ถามว่่า เงินที่เหลืออีก ๓๐% นั้นจะ
นับเป็นรายได้ ในงบประมาณของ รัฐบาลหรือว่่าเพื่อทำ Charity

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ตอบว่า เพื่อทำ Charity ไม่ใช่เป็นรายได้

นายจรรยา ฌบางช้าง กล่าวว่า เคยได้ยินคนบ่นกันว่า ที่รัฐบาลแบ่งเอาไว้เสีย ๕๐ % นั้นออกจะมากเกินไป เพราะฉะนั้นจึงใคร่ทราบว่ คณะกรรมาธิการได้คิดถึงเรื่องนั้นบ้างหรือเปล่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ กล่าวว่า ที่จะเป็นประโยชน์ในทางบำรุงการกุศลนั้นเพียง ๓๐ % ไม่ใช่ ๕๐ % เรื่องนี้ได้ปรึกษากันในคณะกรรมการแล้วเหมือนกันในเวลาพิจารณา แต่เห็นพ้องกันว่า จริงอยู่มีตอเตอรืต่างประเทศที่เขาให้รางวัลเกินกว่า ๕๐ % แต่นั่นเขามีจำนวนเงินมากมาย แต่ภักของเราที่ทำมาแต่ก็เคยให้ไม่ถึง ๕๐ % เช่นตอเตอรืดีภาษาชาติที่ออกครั้งสุดท้ายนี้ให้เพียง ๕๐ % เหมือนกัน ดูเป็นที่พอใจอยู่ ถ้าจะให้เงินรางวัลไปมากกว่า ๕๐ % ผลที่จะได้รับสำหรับบำรุงการกุศลก็น้อยลงไปกว่า ๓๐ % เพราะต้องเสียค่าภาษีและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แต่ถ้าจะออกจำนวนมากกว่านั้นก็พอทำได้อย่างที่ต่างประเทศเขาทำเหมือนกัน

พระยาประมวญวิชาพูด กล่าวว่า ที่รัฐบาลคิดเก็บภาษี ๓๐ % นั้นจะลดลงมา ๕ % หรือไม่เก็บเสียเลยไม่ได้หรือ จะได้ให้เงินรางวัลมากขึ้นได้

พระยามานวราชเสวี ตอบว่า ที่พระยาประมวญฯ เสนอนั้นก็เป็นความเห็นที่ดี แต่เป็นการผิดกฎหมาย เพราะกฎหมายวางหลักเกณฑ์ไว้ ๓๐ %

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่่า ยังไม่ถึงเวลาที่จะโต้แย้งกันเรื่องหน้าที่ของสภาฯ มีว่่าจะอนุมัติ หักการที่จะออกถอดถอนหรือไม่เท่านั้น คือว่าสภาฯ จะเห็นชอบใหม่ในการที่รัฐบาลจะออกถอดถอน ยังไม่ถึงเวลาที่จะพูดถึงรายละเอียด

นายจรรยา ญ บางช้าง กล่าวว่่า เป็นความจริงที่สมาชิกมีสิทธิที่จะถามอะไรก็ได้เสียก่อน มิฉะนั้นสมาชิกก็ไม่เข้าใจว่าเรื่องเป็นไปอย่างไรก็ไม่สามารถที่จะลงมติได้

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถลงว่่า ตามระเบียบการจริงอยู่ในที่นั้นมาขอเสนอหักการเท่านั้น แต่ทว่าอย่างที่ท่านสมาชิกกล่าวสมาชิกย่อมดูข้ณการปฏิบัติของรัฐบาลได้ทุกเมื่อ และจะแสดงความคิดเห็นในข้อใดข้อหนึ่งก็ได้ ในที่นั้นถ้าจะพูดกันให้เคร่งครัด รัฐบาลไม่จำเป็นต้องให้รายการ แต่ว่าเมื่อประกาศออกไปแล้ว รายการก็ย่อมประกาศแก่มหาชน เมื่อเช่นนั้นสมาชิกอาจจะหยิบยกรายการ เช่นเรื่องวางวัดตั้งขึ้นบนข้อโต้แย้งในสภาได้ ฉะนั้นนายกรัฐมนตรีท่านจึงอนุญาตให้ได้ถามได้ในชั้น เมื่อออกไปแล้วจะได้ไม่มีปัญหา

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่่า ถ้าหากว่าจะทำเช่นนั้น สมาชิก

ควรจะได้รับทราบรายการที่แน่นอนเสียทีเดียวว่า คณะกรรมการในเรื่อง
นี้ได้ทำความตกลงไว้อย่างใด

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงตอบว่า ถ้าเช่นนั้นก็เป็น
การเสนอต่อสภาฯ ซึ่งทำไม่ได้ เพราะถือว่าเป็นฝ่ายบริหาร ใน^{๕๕}ตาม
ที่ได้อ่านว่ารัฐบาลปฏิบัติ^{๕๖}การไปและด้วยความสอดคล้องของสมาชิก ถ้าไม่
เห็นชอบด้วย ก็มีสิทธิที่จะตั้งชื่อนั้นๆ เป็นขอโต้เถียงได้ เมื่อรัฐบาล
ยังไม่ได้โฆษณากำหนดการออกถอดเคอร์รี่จะพูดให้ชัดก็ถือว่ายังไม่ถึงเวลา
ที่จะเสนอมาแต่ว่ารัฐบาลพร้อมที่จะให้ตามได้ คือไม่ต้องรอให้โฆษณาก่อน
ที่จะให้เสนอกำหนดการทั้งอันนั้นก็แปลว่ารัฐบาลต้องเสนอสภาฯ ซึ่งถือว่า
ไม่จำเป็นจะต้องทำเช่นนั้น เพราะเกี่ยวกับหลักการซึ่งนำมาเสนอเพื่อทราบ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เรื่องนั้นแบบที่รัฐบาลได้นำเสนอให้ทราบ
คือเป็นคำแถลงนโยบายเพิ่มเติมเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาฯ เพราะฉะนั้น
ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านในหลักการ^{๕๗}แล้ว ก็เป็นอันว่าสภาฯ เห็นชอบด้วยใน
จะให้รัฐบาลออกถอดเคอร์รี่ได้ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ในที่สุดที่ประชุมได้
อนุมัติให้รัฐบาลออกถอดเคอร์รี่ได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ต่อไปจะได้พิจารณาด้วยระเบียบวาระ
ต่อไป คือ ๑. สมาชิกยื่นใบลาเพื่อขอตาออกจากสมาชิกภาพ ๒. ร่าง
พระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการ
ชลประทานในบริเวณเขียงวากน้อยและบางเหย พุทธศักราช ๒๔๖๖ ๓. ร่าง

พระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการ
 ชดเชยแทนแกวสุพรรณบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๖ ๔. ร่างพระราชบัญญัติ
 ดัดอัตรากำเก็บเงินภาษีค่าที่ไร้อย่างไรเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่ง
 จะได้เริ่มด้วยญัตติที่ ๓ ก่อน คือได้มีสมาชิกยื่นใบต่างๆ ออก ๕ นายคือ
 เจ้าพระยาวงษาอนุประพัทธ์ พระยามนธาตุราช หาดวงภิรมย์ โฆษการ
 นายสงวน ตูตารักษ์ และ นายซิม วีระไวทยะ ฉะนั้นจึงใคร่ทราบ
 ว่าผู้ใดจะมีข้อทักท้วงประการใดบ้าง มิฉะนั้นก็จะได้ลงมติต่อไป ไม่มี
 สมาชิกใดคัดค้าน และในที่สุดก็ประชุมได้ลงมติเห็นชอบพร้อมกัน
 อนุญาตให้ผู้ ทกต่างนามเดื่อนั้นได้ออกได้ตามประสงค์

พระยาประมวญวิสาขาพูด เสนอว่า ในการที่สมาชิกได้ได้ออกไป
 แต่ก่อนมาก็ได้ช่วยเหลือราชการบ้านเมืองมาด้วยดี สัมควรจะลงมติกวาม
 ซกบใจให้แก่เขาในงานที่ได้ช่วยเหลือมาเดื่อนั้นด้วย

พระเรียนวิรัชชพากย์ รับรอง

ประธานสภา กล่าวว่า ได้มีผู้เสนอและรับรองที่จะให้สภาลงมติ
 แสดงความขอใจแก่บรรดาสมาชิก ๕ นายที่ได้ออกนี้ ถ้าผู้ใดเห็นพ้องด้วย
 ขอให้ลงคะแนนรับรอง สมาชิกทั้งหมดลงคะแนนเห็นชอบด้วย เป็นอัน
 ว่าที่ประชุมลงมติให้แสดงความขอใจแก่สมาชิกที่ได้ออกนั้น

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ในการที่สมาชิกได้ได้ออกไป ๕ นาย
 ขอเสนอให้จัดการซ่อมตั้งรายนามต่อไปนี้ คือ ๑. นายพันตรี หาดวง

อดุลเดชจรัส ๒. นายพันตรี หาดวงภาคสงคราม ๓. นายเรือเอก หาดวง
ตั้งวรุญทฤกิจ ร.น. ๔. นายเรือเอก สังบ จรุงพร ร.น. ๕. นายเด็จ
ศรีสมวงศ์

พระยาประมวญวิชาพูด เสนอขอให้ตั้งคณะเนนดับ

ประธานสภาฯ อนุมัติ และตั้งให้ นายชุนห์ บินจาทานนท์ นายทวิ
บุญยกฤตะและหม่อมหาดวงอุดม สนิทวงศ์ เป็นกรรมาธิการตรวจนับคณะเนน
มติ

เมื่อได้นับคณะเนนเสร็จแล้ว กรรมาธิการจึงเสนอผลดังต่อไปนี้

พ.ต. หาดวงอดุลเดชจรัส ๔๗ คณะเนน

พ.ต. หาดวงภาคสงคราม ๓๑ คณะเนน

นายเรือเอก หาดวงตั้งวรุญทฤกิจ ร.น. ๔๗ คณะเนน

นายเรือเอก สังบ จรุงพร ร.น. ๔๗ คณะเนน

นายเด็จศรี สมวงศ์ ๔๔ คณะเนน

เป็นอันว่าที่ประชุมรับรองและอนุมัติให้ผู้ทมนามข้างบนนี้เป็นสมาชิก
แห่งสภาผู้แทนราษฎรได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ต่อไปจะได้พิจารณาด้วยญัตติที่ ๒
ต่อไป

นายกรัฐมนตรี แถลงว่่า จะมอบให้เจ้ากระทรวงอธิบาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ แถลงว่าร่างพระราชบัญญัติ
 ขยายกำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทานใน
 บริเวณเขียงรากน้อย และบางเหี้ย พุทธศักราช ๒๔๗๖ นั้นเป็นเรื่องท
 ี่ผ่านมาแต่รัฐบาลเก่า ที่ดินที่ออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ของราษฎร
 ทางการกรมที่ดินได้ใช้สร้างประตูน้ำ ประตูระบาย ทำทำนบ คันกั้นน้ำ
 และชุดคลองส่งน้ำ ซึ่งเสร็จไปแล้ว ยังอยู่แต่จะแบ่งแยกที่ดินและชื่อจาก
 ราษฎร แต่เวลาที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นยังไม่พอที่เจ้าพนักงาน
 จะจัดการต่อไปให้เสร็จได้ รัฐบาลเห็นว่าเงินที่จำเป็นที่จะต้องออก
 พระราชบัญญัติขยายเวลาหวงห้ามออกไปอีก เพื่อจัดการซื้อและชำระเงิน
 แก่เจ้าของที่ดินให้เสร็จไป จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อสภาฯ เพื่ออนุมัติ
 ให้ได้ออกประกาศใช้ต่อไป และคำขแรงนขอให้ใช้เป็นคำขแรงแห่ง
 ระเบียบวาระข้อ ๓ คือ ร่างพระราชบัญญัติขยายกำหนด เวลาหวงห้ามและ
 จัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทานแควสุพรรณบุรี พุทธศักราช
 ๒๔๗๖ ด้วยเพราะเป็นเรื่องเช่นเดียวกัน คือการทดน้ำแบบ Scheme ของ
 เซอร์ทอมัสดอว์ริต แต่รัฐบาลแยกทำเป็นหย่อมๆ เช่นที่วังสิต มะขามแฉก
 สุพรรณบุรี เขียงราก และบางเหี้ย เป็นต้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้จะให้
 พิจารณาเป็นการด่วนหรืออย่างไร มิฉะนั้นจะให้เป็นอย่างที่เรียกว่า

first reading

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ เสนอให้ปรึกษาเป็นการด่วน เพราะเขตที่กำหนดไว้เดิมจวนหมดอยู่แล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการได้ ข้างมาแต่บัดนี้ จะมีผู้ใดทักท้วงอะไรก็ขอให้แสดงความเห็นมา มิฉะนั้นจะได้ลงมติต่อไป ไม่มีผู้ใดทักท้วง ประธานสภาฯ กล่าวต่อไป ว่า ขอให้สมาชิกลงมติรับรอง สมาชิกทั้งหมดลงมติรับรอง เป็นอันว่า ที่ประชุมแห่งสภาผู้แทนราษฎร อนุมัติให้นำร่างพระราชบัญญัติขยาย กำหนดเขตหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทานในบริเวณ เชียงรายน้อยและบางเขย พุทธศักราช ๒๔๗๐ และร่างพระราชบัญญัติ ขยายกำหนดเขตหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินเพื่อสร้างการชลประทานในบริเวณ แคว้นพรวนบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๐ ทั้ง ๒ ฉบับ นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ออกประกาศใช้ เป็นกฎหมายได้ตาม รัฐธรรมนูญ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ต่อไปนี้จะได้ปรึกษาด่วนคดีที่ ๔ คือ ร่างพระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร่อ้อยแก่ ไร่เพิ่มเติม พุทธ ศักราช ๒๔๗๐

นายกรัฐมนตรี แถลงว่ฯ จะมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง พระคลังอริบาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง แถลงว่ฯ นำเรื่องมาเสนออีกเพื่อ แก่ความพาดพิงที่ผิดไปใน พระราชบัญญัติลดอัตรา เก็บเงินภาษี ค่าที่ไร่

อยุธยา พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งได้ออกไปโดยรัฐบาลเก่าในระหว่างบิตตภา
 คคือเดิมในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้มีพระราชบัญญัติให้ตัดอัตราเก็บเงินภาษี
 ค่าที่ไร้อยู่สำหรับบนถนนกึ่งหนึ่ง คือเป็นอัตราที่เก็บอยู่ในเวลานั้น ต่อมา
 ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ รัฐบาลมีความประสงค์ที่จะคงเก็บภาษีอย่างอัตรา
 ที่ลดใน พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่ออีกครึ่งหนึ่งจึงได้ออกพระราชบัญญัติตัดอัตราภาษี
 ดังที่ปรากฏพระราชบัญญัติที่จะแก้ไข แต่ด้วยความพลาดพลั้งความใน
 มาตรา ๓ ตอนท้ายซึ่งกล่าวไว้ว่า "คือเรียกเก็บไว้ละ ๖ สตางค์" นั้นผิดไป
 เพราะขัดกับความจริงตามที่ให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือน พ.ศ. ๒๔๗๕
 ซึ่งไม่ใช่ ๖ สตางค์ ที่ผิดกันโดยความฉะฉานของเรื่องพลาดพลั้งที่จะถือว่าเป็น
 ความผิดก็ได้ เพราะฉะนั้นจึงทำให้ความขัดกัน จึงเสด็จมาขอแก้ไข
 ดังที่ได้ปรากฏในมาตรา ๓ ที่ว่า "ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่ง
 พระราชบัญญัติตัดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร้อยู่ พุทธศักราช ๒๔๗๖ นั้น
 เสีย แล้วให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "เงินภาษีค่าที่ไร้อยู่สำหรับพุทธศักราช
 ๒๔๗๖ นั้น ให้คงเก็บตามอัตราที่ลดเหมือน พ.ศ. ๒๔๗๕ ไปอีก พ.ศ.
 หนึ่ง" เงินภาษีที่ไร้อยู่บนบางมณฑลเช่นอยุธยา และพิษณุโลก เก็บ
 ๔,๕๐ บาท ตกลงกึ่งหนึ่งก็เหลือ ๒,๒๕ บาท ทางปราจีน ๑,๕๐ บาท
 ตกลงกึ่งหนึ่งก็เหลือ ๗๕ สตางค์ ไม่ใช่ ๖ สตางค์ เพราะฉะนั้นจึง
 จำเป็นต้องรับรอนประกาศใช้พระราชบัญญัติใหม่นี้ เพราะฉะนั้นจึง
 เวลาเก็บภาษีอยู่แต่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า รู้สึกว่าจะเข้าใจยากจึงขอรวมความหมาย
ว่า พระราชบัญญัติที่ออกไปแล้วนั้นใช้ถ้อยคำขัดกัน คือในตอนต้นทำให้
ชัดเจนเก็บกึ่งหนึ่งซึ่งแล้วแต่มีเหตุผลใดเก็บอยู่ก่อนเท่าใดก็ให้ชัดเจนเก็บเพียง
ครึ่งเดียว เช่น ๔ บาท ก็ชัดเจนเก็บ ๒ บาท เป็นต้น ส่วนในตอนท้าย
ทำให้เรียกเก็บไว้ละ ๖ สตางค์ ซึ่งจะทำให้เข้าใจว่าทุก ๆ แห่งให้เก็บ
แค่เพียง ๖ สตางค์เท่านั้น อันเป็นการผิดกันไปกับความจริง เพราะฉะนั้น
ปัญหากฎหมายจึงมีว่าจะเก็บกึ่งหนึ่ง หรือไว้ละ ๖ สตางค์ ดังนั้นรัฐบาล
จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติขอให้ ปรีกษาพิจารณาและแก้ไขตามที่
ได้อธิบายมาแล้ว

นายมังกร ดำเนิน กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติร่างใหม่
เห็นว่าควรจะใช้คำว่าระบบเก่าที่รัฐบาลครั้งพระยามโนฯ ได้ทำไปนั้นผิด
จึงออกฉบับแทน มีฉะนี้ราษฎรจะเข้าใจว่าเพิ่มภาษีขึ้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เวदान์กำลังพิจารณาถึงหลักการ เพราะ
ฉะนั้นจะต้องพูดกันให้ตกลงก่อน ส่วนที่จะให้คำหั้นโทษลงไว้ อย่างไร
นั้น เอาไว้พูดทีหลัง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง แถลงว่าในชั้นเดิมก็ได้คิด
เหมือนกันว่าจะยกเลิกพระราชบัญญัติระบบเก่าแล้วเขียนระบบแทน แต่
เมื่อกำลังออกกฎหมายเห็นว่า เราได้ ออกพระราชบัญญัติไประบบหนึ่งกล่าว
ว่า บรรดาพระราชกำหนดกฎหมายที่ออกไปในระหว่างปิดสำนักงานให้เป็น

อันใช้ได้ไปก่อน เมื่อมาระงัดถึงข้อนี้จึงได้ทำเป็นรูปแก้ไข (Amendment) ออกเพื่อจะแก้ไขซึ่งเห็นอยู่ในตัวแล้วว่าระบบเก่าผิด จึงทำเป็นระบบใหม่ มาแก้ไขดังที่ปรากฏในมาตรา ๓ นั้น

พระประพิณพดยทศ ตามว่าพระราชบัญญัติที่ออกไปแล้วนั้น ให้ลงมือเก็บภาษีตามนั้นบ้างแล้วหรือยัง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง ตอบว่ายังไม่ได้เก็บเพิ่งจะเริ่มลงมือ เพราะไม่ทราบว่าจะเก็บอย่างไร โดยข้างบนว่าให้เก็บกึ่งหนึ่ง แต่ข้างล่างว่าให้เก็บไว้ละ ๒ สตางค์ อนึ่งเมื่อได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งและได้ฟังนายมังกร พูดมาคิดดู ที่จริงก็ได้เรียนมาแต่แรกแล้วว่าในเรื่องนี้เดิมตั้งใจจะยกเลิกเสียทีเดียว แต่มาเห็นว่าเพียงแต่แก้ไขและนำมาเสนอสภาเพื่อขออนุมัติก็ได้ และเป็นทางระมัดระม่อมดี จึงได้นำมาเสนอตั้งร่างนี้ ครั้นมาฟังคำของนายมังกร และคิดออกทีหนึ่ง เห็นว่าถ้าจะแก้ไขโดยคำในพระราชปรารภเสียบ้างเล็กน้อยเป็นว่า “โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่าพระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินภาษีค่าที่ไร่ร้อยละ ๒๔๗๒ ให้ลดอัตราลดเหลือร้อยละ ๒๕” ก็คงจะได้ และเชื่อว่าคงเป็นที่พอใจของผู้เสนอเป็นแน่

นายมังกร สวมเส้น กล่าวหาว่า ความในมาตรา ๓ ที่แก้ไขใหม่ที่ว่า “ให้คงเก็บตามอัตราที่ติดเหมือน พ.ศ. ๒๔๗๕ ไปอีก พ.ศ. หนึ่ง” นั้น เห็นว่าเพื่อตัดความกังวลที่จะต้องนำมาเสนอสภาอีกในเมื่อครบกำหนด ควร

ก็เพื่อจะรักษาประโยชน์ของประชาชนและสภาฯ. คือว่าถ้ากฎหมายใด
ออกเป็นการตัดประโยชน์ของประชาชนและของสภาฯ. แล้วกรรมการก็
หยิบยกขึ้นพิจารณา ในทันทีก็ยกแก้หลักการ เพราะได้กระทำตามบท
บัญญัติในเรื่องด้อยค่าแล้วเช่นนี้. หากแต่ผิดพลาดในเรื่องด้อยค่าเท่า
นั้น จึงไม่ขัดกับในทางหลักการอย่างไร

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ตามที่แก้ไขในพระราชปรารภ
เมื่อตะกอนว่า ใช้ด้อยค่าคาดเคลื่อนอยู่ นั้น เห็นจะไม่ตรงกับความเป็น
จริง เพราะที่เป็นจริงนั้นบ่งให้เห็นอยู่ชัด ๆ ว่า ความผิดที่เดียวไม่ใช่
ด้อยค่า. ฉะนั้นถ้าจะไปใช้คำว่า ใช้ด้อยค่าคาดเคลื่อน ก็จะกลายเป็นว่า
เราเดินคำเดินศัพท์กันเหลือเกิน. และยังมีท่านจรรยา. อยู่ในฐานะเป็น
ที่ปรึกษา ก็ยังให้คนพากันเข้าใจไปเช่นนั้นมาก. จึงเห็นว่าควรจะแก้ไข
ใหม่เป็นว่า มีข้อคาดเคลื่อนอยู่ ก็จะตรงกับความเป็นจริง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง รับผิดชอบ

ที่ประชุมตกลงให้แก้ไข. ฉะนั้นในพระราชปรารภจึงอ่านเป็นว่า “โดย
ที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่าพระราชบัญญัติลดอัตราเก็บเงินภาษี
ค่าที่ไร่อ้อย พุทธศักราช ๒๔๗๖ มีข้อคาดเคลื่อนอยู่”

นายจรรยา ฌบวงษ์ข้าง กล่าวว่า ตามที่ปรึกษาได้รับสั่งมาตะกอน
ก็เป็นการสมควรอย่างยิ่ง. แต่เมื่อมาตัดสินว่าเมื่อมีกรรมการอยู่แล้ว
ถ้าเรื่องเช่นนี้จะไต่แหว่ไปยังกรรมการนั้นสักหน่อยก็จะงดงามดี

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงตอบว่าด้วยเหตุนี้ เมื่อดะ
 ก็นั่งได้บงดงไปว่าช แจงในฐานะที่เป็นประธานกรรมการ ไม่ใช่ใน
 ฐานที่ปรึกษาอันที่จริงเรื่องนี้ได้แวะไปยังกรรมการเหมือนกัน แต่ยังไม่
 ไปได้ ถึงเวลาดำเนินประชุมซึ่งกำหนดไว้วันที่ ๓๐ เดือนนี้ และที่เรื่องนบน
 เรื่องด่วน เพราะฉะนั้นเรื่องจึงแวะไปที่ประธาน คราวนั้นมีความว่า
 ประธานจะมีอำนาจตอบไปว่ากระไรบ้างหรือไม่ ถ้าเกี่ยวกับขอบเขต
 อำนาจหน้าที่ประธานกรรมการย่อมมีดุลยพินิจที่จะวินิจฉัยได้ ในที่นี้ใน
 ฐานที่ เป็นประธานกรรมการจึงได้รับ ผิดชอบไป และในวันประชุม
 กรรมการวันที่ ๓๐ นี้จะได้รายงานให้ทราบว่าได้คิดความในขอบข่าย
 แห่งอำนาจอย่างนี้ และเชื่อว่ากรรมการจะเห็นชอบด้วยแต่เวลานตาม
 ทิศทางประธานกรรมการได้รับผิดชอบต่อรัฐบาลว่าไม่ขัดกันกับทาง
 การของกรรมการแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ ถ้าไม่มีผู้ใดทัก
 ท้วงเป็นอย่างไรอีกแล้ว ก็จะได้ลงมติต่อไป ไม่มีผู้ใดทักท้วง ประ
 ธานสภาจึงขอให้สมาชิกลงคะแนนรับรอง สมาชิกทั้งหมดลงคะแนนเห็นชอบ
 ด้วยตามร่างพระราชบัญญัติที่ได้นำไปแล้ว เป็นอันว่าสภาฯ ได้ลงมติให้
 นำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเก็บเงินภาษีค่าที่ไร่ย่อยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธ
 ศักราช ๒๔๗๖ ตามที่ได้นำไปแล้วทั้งหมดแล้ว ภายเพื่อทรงลงพระ
 ปรมานัติโดยออกประกาศใช้เป็นกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ

นายมังกร สุ่มเส้น กล่าวว่ อยากรจะกราบเรียนให้ทราบถึง
ระเบียบและวิธีการประชุมที่ดวงแก้วมา คือเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ศกก่อน
สภาฯ ได้ลงมติเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับคำสั่งของคณะรัฐมนตรีชุดเก่าที่ได้สั่ง
ห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเป็นสมาชิกสมาคมการเมืองว่าให้ ออกเป็นพระราช
บัญญัติแต่ทางรัฐบาลหาได้ปฏิบัติไปประการใดไม่ เพราะฉะนั้นถ้าถือว่า
อำนาจสูงสุดอยู่ที่สภาฯ แต่รัฐบาลจะ ฟันมือของสภาฯ นั้นมาปฏิบัติให้
ชอบด้วยทางกรจะดีมาก

รองประธานสภาฯ กล่าวว่ ในเวลานั้นท่านได้นั่งเป็นประธานในที่
ประชุมแทนประธานสภาฯ จำได้รายงานฉบับนั้นสภายังมิได้รับรอง ก็มา
เกิดเรื่องขึ้น เพราะฉะนั้นเมื่อจะให้ไปตามนั้นแล้ว ก็จะต้องควรมี
รายงานนั้นมาให้สภาฯ รับรองก่อน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ขอขอเรียนไว้พิจารณาที่หลัง แล้วจะ
นำมาเสนอ

นายเนตร์ พูนวิวัฒน์ ถามว่ ในเรื่องกรรมาธิการ ที่จะต้องขึ้น
พิจารณาพระราชบัญญัติอากรมฤตก ที่ท่านนายกรัฐมนตรีว่าจะได้
ไปรื้อฟื้นเรื่องมานั้น ใครทราบว่ามีคนได้รื้อฟื้นถึงไหนแล้ว เพราะ
ถึงคราวแล้ว

นายกรัฐมนตรี ตอบว่ เรื่องนี้จะได้ ให้ทดลองดี ๆ ไปเรียนถาม
เจ้าพระยามุขมนตรี ตกก่อนว่ากิจการได้ดำเนินไปแค่ไหน

พระวุฒิศาสตร์เนติพยาน กล่าวว่ รู้ดีว่าเวลานี้การที่จะเลือก
ทั้งผู้แทนราษฎรตามกำหนดนั้นได้ ก็ได้เข้ามาแล้ว และตามพระราช

บัญญัติเด็กตั้ง ระเบียบใหม่ก็ให้จำกัดไว้ว่า ต้องเป็นราษฎร ไม่ใช่ข้าราชการ แปลว่าเป็นผู้ที่ไม่มทวงอันจะเจียงอาชีพ นอกจากจะเอามาเป็นสมาชิกผู้แทนราษฎร เวदानักจวนเจียนเข้ามาแล้ว เห็นว่ารัฐบาลควรประกาศให้เขารู้ว่า การที่จะมาเป็นสมาชิกนั้นจะมีรายได้เท่าใด เพื่อที่จะให้เขาคิดว่าเป็นการเพียงพอจะมาสนองพระเดชพระคุณได้หรือไม่ เพราะราษฎรเราไม่ใช่จำพวกที่มั่งมีเหลือเกิน

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า เรื่องนี้กำลังตั้งกรมวิชาการพิจารณาอยู่แล้ว

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า อยากจะทูลถามท่านวรวรรณฯ ในฐานที่แบบประธานกรรมการพิจารณาบรรดา พระราชกำหนดกฎหมายต่าง ๆ ว่าที่พิจารณานั้นจะพิจารณาดูเพราะกฎหมายอย่างเดียว หรือว่าพิจารณาการเมืองด้วย คืออย่างเช่นพระราชบัญญัติว่าด้วยการเด็กตั้งที่รัฐบาลเก่ามาทำขึ้นใหม่ เปลี่ยนแปลงหลักการมาก คิดว่าปัญหาเช่นนี้เป็นปัญหาการเมืองจะพิจารณาถึงขั้นนั้นด้วยหรือไม่?

หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงตอบว่า ขั้นนี้ต้องพิจารณาแต่ว่าต้องแยกมุกให้ละเอียดออกไป พระราชบัญญัติเด็กตั้งที่ออกใหม่ได้แก้ไขพระราชบัญญัติฉบับเดิม และเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของประชาชนในการเด็กตั้งเช่นในเรื่องจำกัดอายุ และการแบ่งจังหวัดใหม่ก็เกี่ยวกับสิทธิของราษฎรเพราะฉะนั้นในกรณี เช่นว่านี้ก็ไม่

มีปัญหา กรรมการคงจะนำขึ้นพิจารณาและคงมีความเห็นเด่นชัด
 เช่นนั้นและอ่านเป็นความเห็นส่วนตัวข้าพเจ้า แต่ก็เชื่อว่ากรรมการคง
 จะตกลงตามนี้ เพราะฉะนั้นจึงเชื่อว่าจะต้องพิจารณาและรายงานขึ้น
 มาว่าควรจะพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมต่อไปหรือไม่ แต่ถ้าเรื่องไม่สำคัญ
 และเกี่ยวกับหน้าที่ราชการของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง ก็อาจจะ
 มอบให้เจ้ากระทรวงพิจารณาเสียชั้นหนึ่งก่อนก็ได้ว่าสมควรจะพิจารณา
 แก้ไขหรือไม่.

เด็กประชุมเวทนา ๓๑.๓๐ นาฬิกา

ตรวจแล้ว

หลวงคหกรรมบดี

ประมวญ

นายป๋าทิ บุญ—หลง

พระสุธรรมวิจิตร

นายสิงห์ กลางวิสัย

หลวงบรรณกรโกวิท

ผู้ตรวจรายงาน

นาย พหลโยธิน

ร.ต. เนตรพูนวิวัฒน์

ศรยุทธ

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร